Euroopan parlamentti
2024-2029

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2025/0343(NLE)

8.6.2026

****

SUOSITUSLUONNOS

esityksestä neuvoston päätökseksi matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten koskevan Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä
(05312/2026 – C10-0077/2026 – 2025/0343(NLE))

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

Esittelijä: Jaroslav Bžoch

Menettelyjen symbolit

*	Kuulemismenettely
***	Hyväksyntämenettely
***I	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (ensimmäinen käsittely)
***II	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (toinen käsittely)
***III	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT 6

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA.....7

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämistä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten koskevan Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välisen sopimuksen tekemisestä
(05312/2026 – C10-0077/2026 – 2025/0343(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon esityksen neuvoston päätökseksi (05312/2026),

– ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton väliseksi sopimukseksi matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten (05316/2026),

– ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 16 artiklan 2 kohdan sekä 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C10-0077/2026),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 107 artiklan 1 ja 4 kohdan sekä 117 artiklan 7 kohdan,

– ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan suosituksen (A10-0000/2026),

1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;

2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Sveitsin valaliiton hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Ehdotetun neuvoston päätöksen tarkoituksena on hyväksyä sopimus Euroopan unionin ja Sveitsin valaliiton välillä matkustajarekisteritietojen (PNR-tiedot) siirtämisestä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ennalta estämistä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia varten, jäljempänä ’sopimus’.

Sveitsillä ja EU:n jäsenvaltioilla, jotka ovat Schengenin yleissopimuksen sopimuspuolia, on yhteinen vastuu turvata sisäinen turvallisuus sisärajatarkastuksista vapaalla yhteisellä alueella, myös vaihtamalla asiaankuuluvia tietoja. Matkustajarekisteritiedot, jäljempänä ’PNR-tiedot’, ovat matkustajien antamia tietoja, joita kerätään lentoyhtiöiden varaus- ja lähtöselvitysprosessien aikana ja säilytetään lentoliikenteen harjoittajien varaus- ja lähtöselvitysjärjestelmissä niiden kaupallisia tarkoituksia varten. Kolmansien maiden kanssa PNR-tietojen käsittelystä tehdyt sopimukset ovat tuoneet esiin mahdollisuuksia Schengen-alueen turvallisuuden parantamiseksi. Tällaisten sopimusten avulla voidaan parantaa terrorismin ja vakavien rikosten, kuten huume-, ase- ja ihmiskaupan, ehkäisemistä ja havaitsemista EU:n ulkorajoilla, ja niissä voidaan määrätä riskiperusteisesta datavetoisesta lähestymistavasta, jota jäsenvaltiot voivat käyttää Schengen-alueella korvaavana toimenpiteenä sisärajavalvonnan puuttuessa.

Vaikka Sveitsiä ei pidetä asetuksen (EU) 2016/679 mukaisena kolmantena maana, tätä oikeudellista kehystä ei sovelleta Sveitsin lainvalvontaviranomaisten suorittamaan henkilötietojen, kuten PNR-tietojen, käsittelyyn rikosten ennalta estämistä, tutkintaa, paljastamista tai tällaisiin rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten. Samaan aikaan Sveitsiä sitovat unionin säädökset, joilla kehitetään Schengenin säännöstön määräyksiä. Direktiivillä (EU) 2016/680 ei kuitenkaan kehitetä Schengenin säännöstöä, joten Sveitsi osallistuu kyseisen säädöksen täytäntöönpanoon.

Sveitsi ei voi nykyisen kehyksen puitteissa laillisesti vastaanottaa ja käsitellä PNR-tietoja lentoliikenteen harjoittajien unionin ja Sveitsin välillä liikennöimien lentojen osalta. Komissio suositteli siksi 6. syyskuuta 2023 käynnistämään neuvottelut sopimuksesta. Neuvosto antoi tähän luvan 4. maaliskuuta 2024, ja neuvottelut alkoivat 21. maaliskuuta 2024. Neuvottelut saatiin virallisesti päätökseen 7. lokakuuta 2025, ja neuvosto hyväksyi sopimuksen 17. helmikuuta 2026. Sisä- ja muuttoliikeasioista vastaava komission jäsen Magnus Brunner ja Sveitsin oikeus- ja poliisiministeriön päällikkö Beat Jans allekirjoittivat sopimuksen 5. maaliskuuta 2026.

Sopimuksen pääasiallisena tarkoituksena on korjata Schengen-alueella vallitseva turvallisuuspuute eli sallia se, että lentoliikenteen harjoittajat voivat siirtää PNR-tietoja Sveitsiin ja päinvastoin. Henkilötietojen, myös PNR-tietojen, siirtämiseen ja käsittelyyn on kuitenkin sovellettava tiukkoja rajoituksia ja tehokkaita suojatoimia. Euroopan tietosuojavaltuutetun 19. joulukuuta 2025 antaman lausunnon 30/2025 mukaan PNR-tietojen siirtämistä ja käsittelyä koskevat sopimuksen määräykset osoittautuivat tyydyttäviksi. Komissio tiedotti tältä osin esittelijöille 2. kesäkuuta 2026, että sopimuksessa asetetaan tiukat vaatimukset, jotka koskevat paitsi turvallisuutta myös yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa.

Tämän perusteella esittelijä suosittaa, että parlamentti hyväksyy neuvoston päätösesityksen tekstin.

LIITE: ILMOITUS SAADUISTA TIEDOISTA

Esittelijä ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole sisällyttänyt mietintöönsä mitään tietoja pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt, jotka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).